H - 1172 Budapest, Cinkotai út 26. ■ Levélcím: 1656 Budapest, Pf. 112.
Telefon:+36-1-253-1590 ■ Fax: +36-1-257-3314
www.evmzrt.hu

BIZTONSÁGI ADATLAP

A biztonsági adatlap kiadásának dátuma: 2003. augusztus 07.
Felülvizsgálva: 2010. március 25.

1. A KÉSZÍTMÉNY ÉS A VÁLLALAT AZONOSÍTÁSA

A készítmény neve: **Ultra Dorina G3 egyfázisú, fertőtlenítő hatású, folyékony gépi mosogatószer**

A készítmény felhasználása: Élelmiszeriparban, közétkeztetésben, vendéglátásban (húsipar, tejipar, éttermek, üzemi konyhák, szociális otthonok stb.) egyfázisú, fertőtlenítő hatású gépi mosogatásra.

A gyártó és forgalmazó cég neve: **EVM Zrt.**
Cím: H-1172 Budapest Cinkotai út 26.
Telefon: +36-1-253-15-90
Telefax: +36-1-257-33-14
Biztonsági adatlapért felelős: reach@evmzrt.hu
web-oldal: www.evmzrt.hu

Sürgősségi telefon: Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat **(ETTSz)**
Cím: 1096 Budapest Nagyvárad tér 2.
Telefon: +36-80-201-199 (éjjel-nappal)
+36-1-476-64-64 (éjjel-nappal)

2. A VESZÉLYEK AZONOSÍTÁSA**

A többszörösen módosított 44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet értelmében veszélyes keverék.
A keverék veszélyjele:
C Maró

A keverékre vonatkozó R mondatok:
R 35 Súlyos égési sérülést okoz

Egészségre és környezetre gyakorolt hatások:
A termék maró hatású. A környezetben nagy mennyiségű tömény keverék pH eltolódást okozhat.

Egyéb veszélyek: Savval, savas keverékekkel keverni szigorúan tilos.
A termék hígítása vízzel: a vízbe öntjük bele a terméket.
Címkézés: lásd 15. pont.

3. ÖSSZETÉTEL/AZ ALKOTÓRÉSZEKRE VONATKOZÓ INFORMÁCIÓ**

A termék felületaktív anyagot, lúgot, etil-alkoholt és segédanyagot tartalmaz.

Az EVM Zrt. a Bip, a Caola, a Komfort, az Ultra és a WU2 márkatermékek gyártója

Veszélyes összetevők:

megnevezés	koncentráció	CAS szám	EINECS szám	Veszélyjel	R mondatok
Nátrium-hidroxid	5,0 – 15,0 %	1310-73-2	215-185-5	C	R 35
Alkil-poliglükozid C10-16	< 5,0 %	110615-47-9	--	Xi	R 41
Alkil-poliglükozid C8-10	< 5,0 %	68515-73-1	500-220-1	Xi	R 41
Etil-alkohol	< 5,0 %	64-17-5	200-578-6	F	R 11

A táblázatban megadott veszélyes összetevők közül az etil-alkohol és a nátrium-hidroxid rendelkezik expozíciós határértékkel: lásd 8. pont
A táblázatban felsorolt veszélyes összetevők veszélyjele és R mondata: lásd 16. pont.

4. ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI INTÉZKEDÉSEK**

Általános információk: Baleset vagy rosszullét esetén forduljunk orvoshoz (ha lehetséges a keverék címkéjét/biztonsági adatlapját mutassuk meg). Szoros ruhadarabjait (nyakkendő, öv) lazítsuk meg.

Belégzés: Az expozíció forrását szüntessük meg, ha lehetséges. A sérültet friss levegőre kell vinni, nyugalomba kell helyezni. Forduljunk orvoshoz. Tünetek: légszomj, égető érzés a torokban, torokfájás.

Bőrrel való érintkezés: Az elszennyeződött ruhadarabokat és lábbelit el kell távolítani, az érintett testrészeket bő vízzel le kell mosni. Tünetek: égető érzés, marás, vörösség, a bőr felhólyagosodása. Nagyobb bőrfelület sérülése esetén forduljunk orvoshoz.

Szembe kerülés esetén: A kontaktlencsét távolítsuk el, ha könnyen lehetséges. A szemet 10-15 percig bő, friss vízzel kell öblíteni a szemhéjszélek széthúzása közben, és a szemgolyó egyidejű mozgatásával. Szemsérülés esetén orvosi ellátás szükséges. Tünetek: maró érzés, homályos látás, a szem kivörösödése, égési sérülés.

Lenyelés: A sérült szájüregét bő ivóvízzel mossuk ki, és itassunk 0,5 liter kellemesen hűvös ivóvizet. Hánytatni tilos. Forduljunk orvoshoz. Tünetek: maró érzés, hasi fájdalom.

5. TŰZVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK**

Alkalmazható tűzoltószerek: Víz, szén-dioxid (CO_2), tűzoltóhab, tűzoltópor.
Nem alkalmazható tűzoltószerek: Nem ismert.
Különleges veszélyek: Nagy tűz esetén felszabaduló füstök/gázok.
Speciális védőeszköz tűzoltóknak: Nagy tűz esetén levegőtől független légzőkészülék és hő ellen védőöltözet.
Egyéb: Az oltásnál használt oltóanyag csatornába, felszíni és talajvízbe való bekerülését, ha lehetséges, akadályozzuk meg.

6. INTÉZKEDÉSEK BALESET ESETÉN**

Személyi óvintézkedések: Kerüljük a szemmel, bőrrel, nyálkahártyával való érintkezést. A kiömlött tömény termék a padozat síkosságát okozhatja. Viseljünk védőfelszerelést.

Az EVM Zrt. a Bip, a Caola, a Komfort, az Ultra és a WU2 márkatermékek gyártója

Környezetvédelmi óvintézkedések: Kerüljük el a talajvízbe és folyóvízbe, a talajba vagy a környezetbe kerülést. Nagy mennyiségű tömény keverék csatornába élő-, felszíni-, talaj-, és hulladékvízbe, talajba jutása esetén értesíteni kell a helyi hatóságot.
Szennyezésmentesítés: A szabadba jutott keveréket védőgáttal körül kell venni, közömbös ásványi eredetű nedvszívó anyaggal (földdel, homokkal) vagy univerzális/inert vagy agresszív anyagokhoz gyártott adszorbenssel fel kell itatni.
Össze kell gyűjteni felcímkézett, zárható, jelölt tárolótartályba, és veszélyes hulladékként kell kezelni. Kerülni kell a csatornahálózatba, felszíni- és talajvízbe jutást. Véletlenszerű kiömlés és felszíni vizekbe kerülés esetén a keveréket hígítani kell nagy mennyiségű vízzel. A maradékot bő vízzel el kell mosni.

7. KEZELÉS ÉS TÁROLÁS**

Kezelés: Kerüljük az alkalmazottak túlzott szennyeződését. Használat közben az evés, ivás és a dohányzás tilos. Használat után az edényzetet zárjuk vissza. Tartsuk be a személyi higiéniai előírásokat. Viseljünk védőfelszerelést.
Környezetvédelem: Kerüljük a környezet túlzott szennyeződését. Kerüljük a nagyfokú környezeti terhelést. Nagy mennyiségű keverék pH eltolódást okozhat a környezetben.
Tárolás: Tárolja eredeti, ép, jól zárható csomagolásban száraz, fagymentes, hűvös, jól szellőző, hőtől- és fénytől védett helyen. Elzárva és gyermekek számára hozzáférhetetlen helyen tartandó.
Csak korrózionak ellenálló fém edényzetben vagy más anyagból gyártott, erős lúgnak ellenálló edényzetben lehet tárolni.
Különleges felhasználások: Fontos információk és útmutatások a biztonsági adatlapon vagy a címkén találhatóak.
A termék ***hígítása*** vízzel: a ***vízbe öntjük bele*** lassan ***a terméket***.

8. EXPOZÍCIÓ ELLENŐRZÉSE/EGYÉNI VÉDELEM**

Biztosítsunk a dolgozóknak a termék tulajdonságainak megismerését, és a környezet védelmét. Tartsuk be a személyi higiéniai előírásokat, a keverék használata közben az evés, ivás és a dohányzás tilos. Evés előtt és használat után mossunk kezet meleg szappanos vízzel. Szembe kerülés esetén a szemet bő vízzel azonnal mossuk ki, és forduljunk orvoshoz.
Légzésvédelem: Rendeltetésszerű használat során nem szükséges.
Szemvédelem: Arc vagy szemvédő szükséges.
Kézvédelem: Védőkesztyű (pl.: gumikesztyű).
Bőrvédelem: Tartsuk be a normál higiéniai előírásokat. Az érintett bőrfelületet munkavégzés után mossuk le és a 4. pontban megadottak alapján járjunk el.
AK (nátrium-hidroxid): 2,0 mg/m^3, CK (nátrium-hidroxid): 2,0 mg/m^3. Maró hatású anyag.
AK (etil-alkohol): 1900 mg/m^3, CK (etil-alkohol): 7600 mg/m^3.
A többi alapanyag AK és CK értékei a 25/2000 (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelet szerint nem szabályozott.

9. FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGOK**

Külső:	Opálos folyadék
Szín:	Tejszerű
Illat:	Enyhén érezhető, kissé szúrós
pH :	13,0 – 14,0
Forráspont, °C:	Nem meghatározott
Lobbanáspont, °C:	Nem meghatározott
Dermedéspont, °C:	kb. 0
Tűzveszélyesség:	Nem tűzveszélyes
Öngyulladási hőmérséklet:	Nem meghatározott
Robbanékonyság:	Nem robbanékony
Oxidáló képesség:	Nem mutat
Gőznyomás (20 °C):	Nem meghatározott

Az EVM Zrt. a Bip, a Caola, a Komfort, az Ultra és a WU2 márkatermékek gyártója

Sűrűség (20 °C), g/cm^3:	kb. 1,14
Oldhatóság:	
oldhatóság vízben:	Oldódik
oldhatóság oldószerben, %:	kb. 15
Eloszlási koefficiens n-oktanol/víz:	Nem meghatározott
Gőzsűrűség:	Nem meghatározott
Párolgási sebesség:	Nem meghatározott
Szárazanyag tartalom, %:	min. 16,0
Habzás, mm:	max. 40

10. STABILITÁS ÉS REAKCIÓKÉPESSÉG**

Normál körülmények között stabil.

Kerülendő körülmények: Óvni kell a magas hőmérséklettől, hosszú ideig tartó közvetlen napsütéstől.

Kerülendő anyagok: Erős savak, savas keverékek, korrózionak nem ellenálló fémek, más tisztító- és fertőtlenítőszerek.

Veszélyes bomlástermékek: Nagy tűz esetén felszabaduló füstök/gázok.

11. TOXIKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK**

A keverékre vonatkozó toxikológiai információk:

Belélegezve:	Irritáció, égető érzés a torokban, torokfájás.
Bőrre jutva:	Égető érzés, marás, vörösség, a bőr felhólyagosodása.
Szembe jutva:	Maró érzés, homályos látás, a szem kivörösödése, égési sérülés.
Szájon keresztül:	Émelygés, hányinger, rossz közérzet, maró érzés, hasi fájdalom.

Az alapanyagokra vonatkozó toxikológiai információk:

Nátrium-hidroxid 100%-os: Szembe jutva súlyos szemsérülést, vakságot okozhat. Bőrrel érintkezve súlyos égési bőrsérülést, szövetelhalást okoz. Lenyelve az élő szöveteket elroncsoló maró anyag, súlyos égési sérülést okoz a nyelőcsőben és a tápcsatornában. Belélegezve a nyálkahártyán égési sebek alakulhatnak ki. Krónikus légúti ártalmat okoz.

Etil-alkohol: Belélegezve, lenyelve vagy bőrrel érintkezve ártalmas lehet. Szem- és bőrirritációt okozhat. Az anyag ingerelheti a nyálkahártyát és a felső légutakat. Narkotikus hatású. LD_{50} (patkány, orális): 7060 mg/kg. LC_{50} (patkány, inhal.) 20 000 ppm/10 óra.

12. ÖKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK**

A keverék felületaktív anyagot, etil-alkoholt és lúgot tartalmaz. Kerüljük el nagy mennyiségben a felszíni- és talajvizekbe, csatornába jutást, mert a termék a környezetben pH eltolódást okozhat. Semlegesítés és ezt követő hígítás nélkül a környezetbe juttatni nem szabad.

Ökotoxikológiai adatok az alapanyagra vonatkozóan:

Nátrium-hidroxid 100%-os Szervetlen anyag. A víz minőségét veszélyeztető folyadék, lúgos pH eltolódást okoz. Halakra, planktonokra toxikus hatású. Semlegesítés és ezt követő hígítás nélkül élővízbe, talajba és közcsatornába juttatni nem szabad.

Etil-alkohol: a halakra 24 órán belül 9000 mg/l halálos. Vízminőség-veszélyességi osztály: 1.

Mobilitás: --

Perzisztencia és lebonthatóság: A felületaktív anyagok biológiai bonthatósága megfelel a 648/2004 EK rendeletnek.

***Bioakkumulációs képesség*:** --

Egyéb káros hatások: Nem ismert.

13. ÁRTALMATLANÍTÁSI SZEMPONTOK**

Az Európai Hulladék Katalógus szerint veszélyes hulladék.

Tilos a keveréket, annak fel nem használt maradékát, csomagolóburkolatát élő vízbe, közcsatornába és talajba juttatni. A felhasználás során keletkezett szennyvíz minőségének élővízbe, felszíni vízbe bocsátása esetén a

Az EVM Zrt. a Bip, a Caola, a Komfort, az Ultra és a WU2 márkatermékek gyártója

28/2004. (XII. 25.) KvVM rendeletben, és a 220/2004. (VII. 21.) Kormány rendeletben foglaltaknak kell megfelelnie.

Javasolt ártalmatlanítási eljárások: Kis mennyiségű termék kiömlése esetén bő vízzel mossuk el a csatornahálózatba. Nagy mennyiségű termék kiömlése esetén a 6. pontban leírtak szerint gyűjtsük össze, és a hulladékot adjuk át az erre specializálódott, illetékes cégnek.

A hulladékká vált keverékre vonatkozó EWC kódok:

07 04 99: közelebbről nem meghatározott hulladékok

A csomagolóanyagra vonatkozó EWC kódok:

15 01 10* veszélyes anyagokat maradékként tartalmazó vagy azokkal szennyezett csomagolási hulladékok
15 01 02 műanyag csomagolási hulladékok

A kiürült és tisztára mosott csomagolóanyag kommunális hulladékként kezelhető.

14. SZÁLLÍTÁSI INFORMÁCIÓK**

ADR jelölésköteles.
UN 1824 NÁRTIUM-HIDROXID OLDAT, 8, PG III, E.

15. SZABÁLYOZÁSI INFORMÁCIÓK**

Hatóanyagok:
Etil-alkohol: (CAS szám: 64-17-5; EINECS szám: 200-578-6): 1,0%.

A keverék veszélyjele:
C Maró

A keverékre vonatkozó R mondatok:
R 35 Súlyos égési sérülést okoz

A keverékre vonatkozó S mondatok:
S 1/2 Elzárva és gyermekek számára hozzáférhetetlen helyen tartandó
S 26 Ha szembe jut, bő vízzel azonnal ki kell mosni és orvoshoz kell fordulni
S 27 A szennyezett ruhát azonnal le kell vetni/venni
S 37/39 Megfelelő védőkesztyűt és arc-/szemvédőt kell viselni
S 45 Baleset vagy rosszullét esetén azonnal orvost kell hívni. Ha lehetséges, a címkét meg kell mutatni

Használati útmutató és tárolásra vonatkozó információk a termék címkéjén találhatóak.

Érvényes jogszabályok:

1992. évi XXII. törvény
1993. évi XCIII. törvény
1995. évi LIII. törvény
2000. évi XXV. törvény
2000. évi XLIII. törvény
220/2004. (VII. 261.) Kormány rendelet
98/2001. (VI. 15.) Kormány rendelet
28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet
16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet
9/2008. (II. 22.) ÖTM rendelet
44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet
25/2000 (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelet
2/2002 (II. 7.) SzCsM rendelet
98/8 EK irányelv
1451/2007 EK rendelet
38/2003 (VII. 7.) ESzCsM-FVM-KvVM együttes rendelet
648/2004 EK rendelet
1907/2006 EK rendelet

16. EGYÉB INFORMÁCIÓK**

A termékre vonatkozó veszélyjel, R és S mondatok a biztonsági adatlap 15. pontjában találhatóak.

A megadott veszélyjelek és R mondatok jelen biztonsági adatlap 3. pontjában felsorolt komponensekre vonatkozik.

Veszélyjelek az alapanyagokra:

C	Maró
Xi	Irritatív
F	Tűzveszélyes

R mondatok az alapanyagokra:

R 11	Tűzveszélyes
R 35	Súlyos égési sérülést okoz
R 41	Súlyos szemkárosodást okozhat

Képzési, betanítási előírások:
A keveréket használó személyzetet oktatni kell a kezeléssel kapcsolatos kockázatokról, az egészségügyi és környezetvédelmi követelményekről. Meg kell ismertetni őket a termék veszélyes tulajdonságaival, a foglalkozásegészségügyi és környezetvédelmi előírásokkal és az elsősegélynyújtási intézkedésekkel.

Javasolt felhasználási korlátozások:
Az 1. pontban megadott felhasználási terület csak a legjellemzőbbeket tartalmazza. Speciális felhasználási területen való alkalmazás a felhasználó felelőssége. Ebben az esetben a felhasználó az egyedüli felelős a helyi és nemzeti szabályozásokhoz, előírásokhoz való alkalmazásért. A biztonsági információk a terméket a biztonság szempontjából írják le, és nem tekinthetők a termék műszaki specifikációjának.

A biztonsági adatlapot a legjobb tudásunk szerint, az alapanyaggyártók biztonsági adatlapjai és irodalmi adatok alapján állítottuk össze. A közölt adatok tájékoztató jellegűek. Az érvényben lévő előírások és rendelkezések betartása a felhasználó kötelessége.